

Předmět: Matematická Logika

Datum: 19.12.2012

Čas: 9:00 - 17:00

Test: písemný test

Varianta: VZOROVÝ

a b c d

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

a b c d

10.

a b c d

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

a b c d

10.

op.

op.

1. otázka

Pomocí Vennových diagramů provádíme v PL1:

- a) ověřování platnosti úsudků v PL1, pokud obsažené predikáty jsou aspoň binární
- b) kontrolu správnosti úsudků, které jsou složeny z elementárních výroků VL
- c) ověřování platnosti úsudků v PL1 složených z unárních predikátů
- d) kontrolu správnosti kategorických sylogismů

2. otázka

Která z následujících tvrzení jsou správná?

- a) Je-li množina M komplementem množiny N vzhledem k množině U , pak formule $\neg P(x)$ v interpretaci nad universem U , která přiřadí symbolu P množinu N , definuje množinu M .
- b) Každá formule tvaru $\exists xP(x)$ definuje v dané interpretaci určitou podmnožinu universa.
- c) Formule $\forall x[P(x) \supset Q(x)]$ definuje v dané interpretaci vztah "být podmnožinou" mezi obory pravdivosti P a Q .
- d) Formule $\forall x[P(x) \supset \neg Q(x)]$ definuje v dané interpretaci vztah "být disjunktní" mezi obory pravdivosti P a Q .

3. otázka

Rozhodněte, zda jsou následující důkazy metodou přirozené dedukce korektní:

- a) Důkaz formule Q :
$$[(A \supset B) \wedge \neg B] \supset \neg A$$
 1. $(A \supset B) \wedge \neg B$ předpoklad
 2. $A \supset B$ EK 1
 3. $\neg B$ EK 1
 4. $\neg \neg A$ předpoklad nepřímého důkazu
 5. $\neg \neg A \supset A$ TEN (teorém eliminace negace)
 6. A EI 4,5
 7. B EI 6,2, spor s 3

důkaz (TEN):

$$\neg\neg A \supset A$$

1. $\neg\neg A$ předpoklad
2. $\neg A$ PND (předpoklad nepřímého důkazu), spor s 1

Formule Q je tautologie, protože v nepřímém důkazu jsme došli ke sporu (kroky 3, 7).

b) Důkaz formule Q:

$$(A \supset B) \supset (\neg B \supset \neg A)$$

1. $A \supset B$ předpoklad
- 1.1 A zavedení hypotézy
- 1.2. B MP 1, 1.1 není spor
2. B
3. $B \vee \neg A$ ZD 2
4. $(B \vee \neg A) \supset (\neg B \supset \neg A)$ teorém*
5. $\neg B \supset \neg A$ EI 3, 4 Q. E. D

Teorém *: $(B \vee \neg A) \supset (\neg B \supset \neg A)$

1. $(B \vee \neg A)$ předpoklad
2. $\neg B$ předpoklad
3. $\neg A$ ED 1, 2

Formule Q je tautologie, protože jsme v důkazu došli, s využitím věty o dedukci, od předpokladů k závěru.

c) Důkaz formule Q:

$$[(A \supset B) \wedge (B \supset C)] \supset (A \supset C)$$

1. $(A \supset B) \wedge (B \supset C)$ předpoklad
2. A předpoklad
3. $A \supset B$ EK1
4. $B \supset C$ EK1
5. B EI 2, 3
6. C EI 4, 5.

Formule Q je tautologie.

d) Důkaz formule Q:

$$\neg(A \supset B) \supset (A \wedge \neg B)$$

1. $\neg(A \supset B)$ předpoklad
2. $\neg A \vee B$ předpoklad nepřímého důkazu
- 3.1. A zavedení hypotézy
- 3.2. B ED 2, 3.1
3. $A \supset B$ spor s 1

Formule Q je tautologie.

4. otázka

Které z následujících relací jsou surjektivními zobrazeními, tj. ”zobrazeními na”:

- a) $f \subseteq R \times N$, $f(x) = \lfloor x \rfloor$ (zaokrouhlení dolů na celou část absolutní hodnoty x)
 - R je množina reálných čísel
 - N je množina přirozených čísel
- b) $f \subseteq N \times \{0,1,2,3,4,5\}$, $f(x) = x \bmod 6$ (zbytek po dělení 6)
 - N je množina přirozených čísel
- c) $f \subseteq \{1,2,3\} \times \{1,2,3,4,5,6\}$, $f = \{\langle 2,1 \rangle, \langle 2,2 \rangle, \langle 1,3 \rangle, \langle 1,4 \rangle, \langle 3,5 \rangle, \langle 3,6 \rangle\}$
- d) $f \subseteq R \times R$, $f(x) = 5x + 1$
 - R je množina reálných čísel

5. otázka

Formule F je splnitelná v interpretaci I:

- a) Právě když neexistuje žádná jiná interpretace I , která by formuli A splňovala.
- b) Právě když existuje ohodnocení e proměnných takové, že pro toto ohodnocení je formule pravdivá v dané interpretaci.
- c) Jen když je tautologií.
- d) Právě když pro žádné ohodnocení e proměnných neplatí $\models F[e]$ v interpretaci I .

6. otázka

Určete, které z následujících úsudků jsou logicky platné:

- a) Líní jsou pouze filozofové.
Karel není filozof.
—
Karel není líný.
- b) Venku sněží.
Svítí slunce.
—
Venku nesněží.
- c) Kdo má rád Karla, ten má rád Milana.
Někdo nemá rád Karla.
—
Někdo nemá rád Milana.
- d) Petr umí zpívat nebo tančit.
Petr neumí zpívat.
—
Petr umí tančit.

7. otázka

Co z následujícího plati?

- a) Žádná valuace, pro kterou $q=0$, není modelem formule $(p \supset q) \wedge (q \vee r)$.
- b) Jedním z modelů formule $(p \supset q) \wedge (q \vee r)$ je valuace $p=0, q=0, r=1$.
- c) Žádná valuace, pro kterou $p=0$ a $q = 0$, není modelem formule $(p \supset q) \wedge (q \vee r)$.
- d) Formule $(p \supset q) \wedge (q \vee r)$ má 5 modelů.

8. otázka

Označte, které z následujících formulí jsou logicky pravdivé.

- a) $\forall x[P(x) \vee Q(x)] \supset [\forall xP(x) \vee \forall xQ(x)]$
- b) $\exists x[P(x) \wedge Q(x)] \supset [\exists xP(x) \wedge \exists xQ(x)]$
- c) $\forall x[P(x) \supset A] \equiv [\forall xP(x) \supset A]$
- d) $\neg\forall x[P(x) \wedge Q(x)] \equiv [\exists xP(x) \wedge \exists xQ(x)]$

9. otázka

Která tvrzení platí:

- a) Pokud mě zajímá podoba výsledné pravdivostní funkce dané formule, použiji tabulkovou metodu nikoli rezoluční.
- b) Rezoluční pravidlo ve VL zachovává splnitelnost, ale nikoli pravdivost.
- c) Rezoluční pravidlo lze na formuli F uplatňovat, pouze když je formule převedena do úplné normální konjunktivní formy.
- d) Pokud výrokově logický úsudek zapíšeme ve tvaru formule $(P_1 \wedge P_2 \wedge \dots \wedge P_n) \supset Z$, kde P_1 až P_n jsou premisy a Z je závěr, pak je úsudek platný právě tehdy a jen tehdy, když je tato formule pravdivá v každé valuaci.

10. otázka

Určete, která z následujících tvrzení jsou pravdivá:

- a) Při použití obecné rezoluční metody obecně vedeme důkaz nepřímo.
- b) Pokud zavádíme hypotézu, musíme dojít v dalším odvozování na základě této hypotézy ke sporu.
- c) Některé teorémy, které dokážeme v Hilbertově kalkulu nedokážeme pomocí metody přirozené dedukce.
- d) Rezoluční pravidlo užité v PL1 není korektní.